بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުނުގޮތް

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2019/HC-A/616
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** [illegible] 12، 6983 [illegible]
- **އިސްތިއުނާފުގެ ޢިދުޔު ފަރާތްތައް:** [illegible]، 195-196 [illegible]

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2020/HC-A/05
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** [illegible]، 195-196 [illegible]
- **އިސްތިއުނާފުގެ ޢިދުޔު ފަރާތްތައް:** 1- [illegible]
- 2- [illegible] 12، 6983 [illegible]
  3- [illegible]

- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** [illegible] މައްސަލަ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން [illegible]
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން [illegible]
ފަނޑިޔާރު [illegible]

ނިންމި ތާރީޚު: 23 ޛުލްޤަޢިދާ 1444 / 12 ޖޫން 2023

ހައިކޯޓު ޝަރީޢަތް ނަންބަރު: 2019/HC-A/616	11 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1441
ޝަރީޢަތް ނަޒަރުސާނީއަށް ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:	08 ޑިސެންބަރު 2019
ހައިކޯޓު ޝަރީޢަތް ނަންބަރު: 2020/HC-A/05	12 ޖުމާދަލްއޫލާ 1441
ޝަރީޢަތް ނަޒަރުސާނީއަށް ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:	07 ޖަނަވަރީ 2020

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޝަރީޢަތް

- ނަންބަރު: 4291/Cv-C/2018
- ނިންމި ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
- މައްސަލަ: މަސްއޫލިއްޔަތާއި ގުޅޭ ދަޢުވާ ...
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 21 އޮކްޓޫބަރު 2018
- ނިމުނު ތާރީޚު: 31 އޮކްޓޫބަރު 2019

2019/HC-A/616

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

ކީސްޓޯން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް

ވަކީލު ފަރާތް: ޢަބްދުﷲ އިސްމާޢީލް، ސީޒަން ސޮލިސިޓަރސް ...

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް

އަލީ ސިނާން

ދިރިއުޅޭ: ...، ހ. ...

ވަކީލު ފަރާތް: ...

2020/HC-A/05

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

އަލީ ސިނާން

ދިރިއުޅޭ: ...، ހ. ...

ވަކީލު ފަރާތް: ...

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް

1- ...

ވަކީލު ފަރާތް: ޢަބްދުﷲ އިސްމާޢީލް، ސީޒަން ސޮލިސިޓަރސް ...

2- ކީސްޓޯން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް

ވަކީލު ފަރާތް: ޢަބްދުﷲ އިސްމާޢީލް، ސީޒަން ސޮލިސިޓަރސް ...

3- ...

ދިރިއުޅޭ: ...، ސީޒަން ސޮލިސިޓަރސް ...

މައްސަލަ- މަސްއޫލިއްޔަތާއި ގުޅޭ ... ، ... ނިންމި ...

... ޝަރީޢަތް ...

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔު (މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު އަދި ފަނޑިޔާރު [illegible] ތާއީދު ކުރައްވާފައި)

މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ

1. މިއީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 4291/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ 2 (ދޭއް) އިސްތިއުނާފެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ދެ މައްސަލައެވެ. އެއީ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސްރީލަންކާގެ ރައްޔިތެއް ކަމަށްވާ ކްރިސްޓީނާ [illegible] [illegible] [illegible] (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު X1385019) ގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ޤަޟިއްޔާ އަދި އިންޑިއާގެ ރައްޔިތެއް [illegible] އަނިތާ ސިންގް (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު Z4838916[1]) ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅި ޤަޟިއްޔާގެ މައްސަލައެވެ.

2. އެގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/616 ޤަޟިއްޔާއަކީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 4291/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ކްރިސްޓީނާ [illegible] [illegible] [illegible] ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުނު ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާއެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ދޭފަރާތަކީ އަނިތާ ސިންގް އެވެ.

3. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/05 ޤަޟިއްޔާއަކީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 4291/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އަނިތާ ސިންގްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުނު ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާއެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ދޭފަރާތަކީ 3 ފަރާތެއް ހިމެނެއެވެ. އެފަރާތްތަކަކީ [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-0794/2014، މީގެ ފަހުން **"[illegible] [illegible] [illegible]"** ނުވަތަ **"[illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް"** މިހެންނެވެ ބަޔާންކުރެވިފައި) ، ކްރިސްޓީނާ [illegible] [illegible] [illegible] (މީގެ ފަހުން **"ކްރިސްޓީނާ"**

---

[1] [illegible] ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރަކީ (ދަށު ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހެޅުނު ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު: H4825525)

ނުވަތަ "ކްރިސްޓަލް ޕިއަރ ރިސޯޓް ގްރޫޕް" މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާ) އަދި ހދ.ހަނިމާދޫ، ފެންފިޔާޒުގެ، އިބްރާހީމް ފާސާ (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A049191) އެވެ.

4. މިގޮތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤަޟިއްޔާއަކަށް ދަރަ ކޯޓުގެ އެއް ޤަޟިއްޔާއާއެކު ގެ މިސާލުއަށް ކަމަށް ވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޢަދުލުވެރި ޝަރީޢަތް އަދި އިންސާފު ހޯދުމުގެ ޙައްޤު ވ. ފުރަތަމަ ޤަރާރުގެ ފަރީޤުގެ ބިލުގެ**[2] ޤަޟިއްޔާގައި މިފަދަ މައްސަލަތައް ހިންގުމުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މައްސަލަތަކާ ޚިލާފުވާގޮތަށް މަޖިލިސް އެއްގޮތަކަށްކުރެވޭނެހެން އުސޫލު[4] އަދި ރިޢާޔަތްކޮށް މި މައްސަލައަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ކުރިއަށް ގެންދެވިފައިވާ ޚިލާފުތަކުގެ އެއް ބެލުމަކަށް މި 2 (ދޭއް) ފަރާތް އެކުލެވިގެން ކަމަށް ވާތީއާ "ޝަރީޢަތުގެ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް" އެއް ރުޖޫޢުވުމުގެ ގޮތުގައި ބެލުން ބާޠިލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކުރައްވާފައިވާ މިގޮތަށް ނިންމެވިއެވެ.

ދަށު ކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމް

5. އަމާނާ ސިޔާސީ އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޢަޒަރުގެއްކަމަކަށްވާ "ބަނޑުރު" ގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ... ކްރިސްޓަލް ޕިއަރ ރިސޯޓް ގްރޫޕް އަދި ހދ.ހަނިމާދޫ، ފެންފިޔާޒުގެ އިބްރާހީމް ފާސާގެ ބަދަލުގައި

---

[2] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2018/SC-A/31 ޤަޟިއްޔާ

[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2018/SC-A/31 ޤަޟިއްޔާގެ 13 ވަނަ ނުކުތާގައި

[4] ފަނޑިޔާރުންގެ ޚާއްޞަ ބެންޗުގެ ނަންބަރު: FAM/2021/02 (27 ޖަނަވަރީ 2021) ގައި ފާސްކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމް

ނަގައިދިނުމަށް ބެއަރަރޗެކް ނުވަތަ ކޭޝް ޑިމާންޑް ޑްރާފްޓާއި، ކްރޮސްޑް ޗެކް ނަންބަރު ގެރެންޓީއާއި، އިސްތިރިލް ފޮނުވި ދައުލަތުގެ އަރުވާ ސިޓީގެ ސިވިލް ކޯޓުގައި ދައުވާކުރިއެވެ.

6. އަޕީލަން ދައުލަތުގައި ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ US$ 210,000.00 (ދެލައްކަ ދިހަހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އާއި މިހާރު ދައްކަންޖެހޭ ފައިދާ ތާރީޚާ ހަމައަށް 31 އޮގަސްޓް 2018 މީލާދީގެ ނިޔަލަށް، ޖުމްލަ ފައިދާގެ ގޮތުގައި އަރާފައިވާ US$4,563,125.00 (ހަތަރު މިލިއަން ފަސްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސްތިންހާސް އެއްސަތޭކަ ފަންސަވީސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އާއި އެއް ޖުމްލަ US$4,773,125.00 (ހަތަރުމިލިއަން ހަތްސަތޭކަ ހަތްދިހަތިންހާސް އެއްސަތޭކަ ފަންސަވީސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އެވެ.

7. އެ ދަޢުވާ ބަލާފައިވަނީ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 4291/Cv-C/2018 ގެ މައްސަލައިގައެވެ. އަދި ހުކުމްކޮށްފައިވަނީ ދައުލަތުގައި ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ US$ 210,000.00 (ދެލައްކަ ދިހަހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އަކީ ކްރޮސްޑް ޗެކް ނަންބަރު ގެ ވައްތަރުގެ އަދި ސިޓީގެ އަށް ދައުލަތުގެ ދަށުން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި އަންނަނިވި މައިގަނޑު ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށެވެ.

ސިވިލް ކޯޓުގެ ހުކުމް ބިނާކޮށްފައިވާ މައިގަނޑު ސަބަބުތައް

8. ދަށު ކޯޓުގެ ހުކުމް ބިނާކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި މައިގަނޑު ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށެވެ.

8.1 "ބެއަރަރ" ނަގުދަކަށް ހިފުން ބޭނުން އަދަދާ ސިޓީގެ ގެ އަދަދުގެ މަތިން އެ އަދަދުގެ ވިޔަފާރިމަސައްކަތުގައި މިއިންޓަރނޭޝަނަލް މުއާމަލާތް ނަމޫނާގެ ނަމުގައި ދަފުތަރުގައި ކުރަމުންގެންދާ ދައުލަތާ ސިޓީގެ އާއި ކްރޮސްޑް ޗެކް ނަންބަރު ގެ އެ ދުވަސް ފޮނުވާފައިވާކަން ކްރޮސްޑް ޗެކް ނަންބަރު ގެ ވައްތަރުގެ ގެނެސްދީފައިވާ އެކަށީގެންވާ ކްރޮސްޑް ޗެކް ނަންބަރު ގެ އަދި ވަނަ ސަބަބުތަކުގެ މަޤްޞަދުގައި ބޭނުމެއް ނެތެވެ؛

8.2 މިއުޅަނދުގެ އަގު އަދާކުރުމުގެ ގޮތުން ބެއަރ ފުޓް ނޫމަޑި ހޮޓެލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] ދައްކާފައިވަނީ US$40,000.00 (ސާޅީސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ކަމަށާއި، އެފައިސާއަކީ ކްރިސްޓޯފް ޕީޓަރ ނިކޮލާ ގްރޯލް ގެ [illegible] ދަޢުވާލިބޭ ބެއަރ ފުޓް ނޫމަޑި ހޮޓެލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ [illegible] [illegible] ބުނެފައިވާ ބުނުމަށް ކްރިސްޓޯފް ޕީޓަރ ނިކޮލާ ގްރޯލް ގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] މިއުޅަނދުގެ އަގުގެ ގޮތުގައި ކްރިސްޓޯފް ޕީޓަރ ނިކޮލާ ގްރޯލް ގެ [illegible] [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

8.3 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިއުޅަނދުގެ [illegible] [illegible] ކްރިސްޓޯފް ޕީޓަރ ނިކޮލާ ގްރޯލް ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކްރިސްޓޯފް ޕީޓަރ ނިކޮލާ ގްރޯލް ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

8.4 މިއުޅަނދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ބެއަރ ފުޓް ނޫމަޑި ހޮޓެލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

8.5 މިއުޅަނދުގެ އަގު އަދާކުރުމުގެ ގޮތުން [illegible] ބެއަރ ފުޓް ނޫމަޑި ހޮޓެލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ [illegible] [illegible] US$40,000.00 (ސާޅީސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) [illegible] މިއުޅަނދުގެ އަގުގެ ގޮތުގައި [illegible] ކްރިސްޓޯފް ޕީޓަރ ނިކޮލާ ގްރޯލް ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible].

ސިވިލް ކޯޓުގެ ޙުކުމް

"ދަޢުވާ، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ވިޔަފާރިކުރުމުގެ [illegible] ރިޕަބްލިކް އޮފް އިންޑިއާގެ ރައްޔިތެއްކަމުގައިވާ ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު H4825525 އަލަކާ ސިންގް (ALAKA SINGH) އިންވެސްޓް ކޮށްގެން [illegible] ރެޖިސްޓްރީ ނަންބަރު P2653A-02 03-B "[illegible]" ނަމަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގެ [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރެޖިސްޓްރީ [illegible] [illegible] އަލަކާ ސިންގް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު R09543) [illegible] US$ 250,000.00 ([illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] އަލަކާ ސިންގް [illegible] US$40,000.00 ([illegible] [illegible] [illegible]) [illegible]

ވުޑް ނޯތު ޕްރޮޕަޓީޒް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކުރިއަށް ސިޓީގެ ތެރެއިން

މުޢާމަލާތްތައް ކޮންޓްރެކްޓަށް ސަބްކޮންޓްރެކްޓްކޮށް ދީފައި ހުރުމާއި ފަރާތްތަކުގެ ފަރާތުން ދޫކޮށްފައި

ނުވާތީވެ، މުދައްޢާޢަލައިހި ވަނީ އަދާކުރުމަށް ޖެހޭ ވުޑް ނޯތު ޕްރޮޕަޓީޒް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ދައްކާފައިވާ US$40,000.00 (ސާޅީސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ރައްދުކޮށް މުދައްޢާޢަލައިހި އަދި

ޖޭޑީއައި އެއްބަސްވުމުގެ ހަވާލާދީ ނިމުނުގޮތުގެ ބަހީ ނިކުތް ގޮތުގެ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ އަމާޒާއި ސިޓީގައި އަދި

ދައްކަންޖެހޭ ސަބްކޮންޓްރެކްޓް ސިޓީފިކެޓްގެ މުދައްޢާޢަލައިހި އަދި ޖޭޑީއައި އަމާޒާ ސިޓީގެ ފަރާތުން

މުދައްކާފައި ހުރިގޮތް އަމިއްލަ US$210,000.00 (ދެލައްކަ ދިހަހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އަދި

ހޮލިސްޓިކް ނަންބަރު P2653A-02 03-B "ބަނގުރާ" ފްލެޓް އަދި ޖޭޑީއައި ދައްކާފައި އެއްގޮތަށް

ކޮންމެހެން ކުރިއަށްޖެހޭ ލިބެން ނިކުތް ގޮތުން (ގޯސްޑީޖީ ނަންބަރު R09543) ގެ ފަރާތުން ދައްކާފައި

އަމާޒާ ސިޓީގެ އަދި ދަޢުވާ ފައިސާއަދާކުރުމަށް ވަކިން މުދައްޢާޢަލައިހި ބޭނުންކުރެވޭ ފައިސާތަކަށް

ކަނޑައަޅައި، މިފަދައިން އަމާޒާ ސިޓީގައިން ބިމުންދޫކުރާ ޑިސެމްބަރު 31 2019 ދުވަހުން ފެށިގެން

ގޮތުގެމަތިން އެއްބަސްވުމުގެ ޖެހޭމުއްދަތު އަދާކުރާ ސިޓީގެ ކުރިން ފައިސާދޭން ގޮސް ވާނީ 03 (ތިނެއް)

މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި U$210,000.00 (ދެލައްކަ ދިހަހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ދައްކާ ދަރަނި

ބަލައިގަނެވިފައި މި ދައްކާފައި ދައްކާފައިވާ ގޯސްޑީޖީ ނިކުތް ގޮތުން ސިޓީފިކެޓުގެ (ގޯސްޑީޖީ

ނަންބަރު R09534) އަދި އަމާޒާއި މުދައްކާފައި ދައްކާފައިވާ ހަވާލުކުރުމުން، ފޮނުވުމުގެ ޢިބާރާތް

ގާނޫނީ، ސަބަބު ވުޑް ނޯތު ޕްރޮޕަޓީޒް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ މައްސަލަ ކޮންމެހެން ދައްކާ ސަބްކޮންޓްރެކްޓް ސިޓީގެ

ނިންމާފައި ކަނޑައަޅައި ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވެއެވެ."

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް

9. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/616 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 4291/Cv-C/2018 ގެ އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ޤަޟިއްޔާގައި ނިކުތް ޙުކުމާ ޚިލާފަށް އަންނަނިވި 03 (ތިނެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައިގެން ވެއެވެ.

- ފުރަތަމަ ނުކުތާ އަކީ: ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/44 ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/66 ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި ނަންބަރު 2008/HC-A/114 ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި، ނަންބަރު 2018/HC-S-A/21 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.
- ދެވަނަ ނުކުތާ އަކީ: ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދޭ އަދުލުވެރިކަމާއި އިންސާފުވެރިކަމާއެކު ޝަރީޢަތް ކުރުމުގެ ޙައްޤާއި ޚިލާފަށް އަންނަ ގޮތަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.
- ތިންވަނަ ނުކުތާ އަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާއާއި އެ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ގޮތަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

10. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/05 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 4291/Cv-C/2018 ގެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރައްވަން އަރުވާ ސަބަބުގެ ގޮތުން އަންނަނިވި 02 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި ވެއެވެ.

- ފުރަތަމަ ނުކުތާ އަކީ: އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ހުށަހަޅާފައިވާ މިވާ މައްސަލައިގައި ދަށު ކޯޓު މަރުޙަލާގެ ނިންމުމުގައި، ދަޢުވާގައި ދަޢުވާލިބޭ ތިން ފަރާތުގެ ތެރެއިން ހިއްސާދާރުން، ކުންފުނީގެ އިޖްތިމާޢު ދޫސް އާއި ބޭއްވުމުގެ ނޯޓިސް ފޮނުވުމާއި ދިނުމުގެ މުއްދަތު ކޯރަމްފުރިވާ ދަށުވާ ޝަރުޠުތަކަށް ޤާބިލުނުވާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވޭ، ހިނގާދިޔަ ޖަލްސާތަކުގައި ދިދު ބައިވެރިން ސާބިތުވާ މިންވަރަކާއި ދިދު ބައިވެރިން ދަށު ކޯޓު މަރުޙަލާގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުން މި މައްސަލައިގައި ހިނގުން ބިން ބައިވެރިން ކަންކަންފުރިވާކަން ވިޔަފާރީގެ އޮޑިޓަރުގެ

ހިނގާ "އޮފެންސް ލިސްޓު"[1] މުޢާމަލާތްކުރުން ނޫންގޮތަކުން ކަން ސާފުކޮށް އެނގިގެން ދެއްނެއިރު،
އެކަންކަމަށް އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ދިރާސާކޮށްފައިނުވާ ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށް ނުކުތާއެވެ.

- **ދެވަނަ ނުކުތާ އަކީ:** އިސްތިއުނާފުގެ ކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މިވާ މައްސަލާގައި ދަށު ކޯޓު މަރުޙަލާގެ ނިންމުމުގައި، ޖ.އަދަބާ ސިފަކުރި ގ ޒާތުން ނަގައިދިނުމުން އެދިފައިވާ ޤާނޫނާ އެ ގުޅިގެން ގޮތެއް ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށް ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާމެދު ފަރާތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ ޚުލާޞާ

11. 2019/HC-A/616 ޤަޟިއްޔާ:

11.1. މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/616 ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރާ ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން މައިގަނޑުގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ދަށު ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ނުބައި ކަމަކަށް ފުރިހަމަ ނުދިނުމުގެ އަސާސާ ޚިލާފުކަމަށެވެ. އެގޮތުން ދަށުކޯޓުގައި އިދިކޮޅުން ޝަރީޢަތް ނޫނީ ކޯޓު ކުރުމުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރުންނަށްކަމަށާއި، އަދި އެފަރާތުން ޕްރޮސިކިއުޝަނަށް ދެއްކުމުގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރުން ކޮށްފައެވެ. އެހެނަސް ޙުކުމުގައި ބޭނު ކުރިއަށް ގެންދިޔުން ހަރަކާތް ޕްރޮސިކިއުޝަނުން ކޮށްފައެވެ. މީގެ އިތުރުން ދަށު ކޯޓުގައި ދައުވާ ބިނާކޮށްފައި އޮތް ގޮތުން، ހުކުމްގެ ކުރިއަށް ގެންދިޔުން ހަރަކާތްތެރިވުން ހުރި ހެކިއެއްގެ ހަރަކާތްތެރިވާނެކަމުގައި ވަކި ބައެއް އަދި ގޮތް ބަލައިގެ އިސްލާމީ ސަލާމަތުގެ ކުރުމުގެ ބަދަލު ގެއްލިވާލެވޭކަމަށެވެ. މީގެ އިތުރުން ކުރުމުގެ ޖިނާއީ ކުރުމުގެ ވަކި ބައެއް ކަމަށްބުނެލެވޭތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ކުށްކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާއާއި އެ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ގޮތެއް ދަށު ކޯޓުން މައްސަލަ

ނިންމާފައިވާކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އެދިފައިވަނީ ދަށު ކޯޓުގެ ޙުކުމް ބާޠިލްކޮށްދިނުން ކަމަށެވެ.

11.2 ޖަވާބުގައި އަވަކާ ސިންގ ގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ދަށު ކޯޓުގައި ދަޢުވާ މައިގަނޑުގޮތެއްގައި ބިނާކޮށްފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] މައްޗަށް ކަމަށާއި، އެ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. [illegible] [illegible] ނުކުރާކަމަށެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. އަދި 16 މޭ 2019 ދުވަހު [illegible] [illegible] [illegible] 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ޢ) ގައި 10/96 ([illegible] [illegible]) ގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އުފުއްލެވި 2020/HC-A/05 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

12. 2020/HC-A/05 ޤަޟިއްޔާ:

12.1 މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/05 ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފީ [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ އަވަކާ ސިންގ ގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ދަށު ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހިނގާފައިވާގޮތަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން ކަމަށެވެ. އަދި ޖުރުމާނާއާއެކު ވަކި ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި [illegible] ދަށު ކޯޓުގެ ހުކުމް ޝާމިލްކޮށް މި މުޢާމަލާތަށް ޝެއަރުޒް [illegible] ހޮޓެލް ކުންފުންޏާއި އެ ކުންފުނީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

12.2. ޖަވާބުގައި [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible]. އެހެންކަމުން [illegible]. އަދި [illegible]. [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންކަމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

މި މައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ޖަވާބުދޭންޖެހޭ މައިގަނޑު ޤާނޫނީ ސުވާލުތައް

13. މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކާއި ދެފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ދެއްކިފައިވާ ވާހަކަތަކާއި މުޅި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، މި އިސްތިއުނާފުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ޖަވާބުދޭންޖެހެނީ އަންނަނިވި މައިގަނޑު ސުވާލުތަކަށެވެ.

13.1. އަލަމާ ސިންގ "ބަހުރިޔާ" އުޅަނދު ވިއްކާލި ބެއަރބޯޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

13.2. ބެއަރބޯޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible]؟

13.3. ބެއަރބޯޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible]؟

13.4. [illegible] ކޯޓުން މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

އަލަމާ ސިންގ "ބަހުރިޔާ" އުޅަނދު ވިއްކާލި ބެއަރބޯޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

14. ސިވިލް ކޯޓުގައި އަލަމާ ސިންގ ގެ ވަކީލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، "ބަހުރިޔާ" އުޅަނދު ވިއްކާލައިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބެއަރބޯޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] ބެއަރބޯޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] ބެއަރބޯޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

15. އެހެންކަމުން މި މައްސަލައިގައި ފުރަތަމަ ޖަވާބު ހޯދަންޖެހޭ ސުވާލަކީ ބުނެވުނު "[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި ސުވާލުގެ ޖަވާބު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

-15.1 [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

-15.2 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

-15.3 މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

15.3.1. ހދ. ހަނިމާދޫ، ފެންފިޔާޒުގެ، އިބްރާހީމް މޫސާގެ ނަމުގައި އޮތް "ބަރުނީރަ" އުޅަނދުގެ ރަޖިސްޓްރީ.[5]

15.3.2. "ބަރުނީރަ" އުޅަނދު ވިއްކާލުމުގައި ގާނޫނީ ތަޔާރުކުރަން ބޭނު ގާނޫނީ ވަކީލާއި، އަވަށާ ސިޔާސީ އަދި ރެޖިސްޓްރާރ އާ ދުވަހު ބަދަލުކުރެވުން ލިޔުމެއްގައެވެ.[6]

15.3.3. އުޅަނދަށް ވިއްސާ ދައްކަން އެންގޭ ރެޖިސްޓްރީ އަދި "ނޮޓަރީ ރިޕޯޓް އެކު ރިޕޯޓްސް" އަދި އެމްޕީއެސްޓީއާއި، އާ އުޅަނދަށް ބަދަލުކުރި ނޮޓަރީ ރިޕޯޓްގެ ވަނަވަން ވިއްސާ ދެއްކި ސިޓީއެއް (09 ފެބްރުއަރީ 2016).[7]

15.3.4. ވިއްސާ ހާދިހަން އަދި ބަދަލުކުރުމުގެ ނޮޓަރީ ރިޕޯޓްއަށް އެއްގެ ރިޕޯޓް ކުރެވުނު 3 ޖޫން 2018 ތާރީޚުގެ ސިޓީ.[8]

15.4. ނަމަވެސް "ބަރުނީރަ" އުޅަނދު ވިއްކާލުމުގައި ދަރަޖައިގެން ބޭނު ގާނޫނީ ވަކީލު މުޙައްމަދު ނަސީމްގެ ވަކާލާތުން އަވަށާ ސިޔާސީ އަދި ރެޖިސްޓްރާރ އަށް 23 ސެޕްޓެންބަރު 2014 ތާރީޚުގައި ފޮނުވި އީމެއިލްގައި އަންނަނިވި ގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

> *"I write to introduce Mr Christophe Groh to you, and you to Mr. Groh.*
>
> *He has examined the boat earlier and is interested to purchase it for US$ 250,000/-.*
>
> *He wants to take steps to immediately transfer the ownership of the boat to one of his local partners, take it to north where he is building his hotel, and focus on repair and renovation work so that the boat may be ready in time for opening of his hotel in mid-November.*

---

[5] ޑޮކިއުމަންޓް 1 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުން

[6] ޑޮކިއުމަންޓް 2 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތައް

[7] ޑޮކިއުމަންޓް 3 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތައް

[8] ޑޮކިއުމަންޓް 5 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުން

He is willing to pay the purchase money to an account you may advise him.
He will pay the money before 1 December 2014.
I will soon be working with him to effect transfer of title and transportation of the boat to the north... "

އީމެއިލްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ US$ 250,000/- އަށް ބޯޓު ގަތުމަށް ކްރިސްޓޯފް ޝައުގުވެރިވާކަމާއި، ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް ކްރިސްޓޯފް ގެ ދިވެހި [illegible] [illegible] ބޯޓުގެ މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުކުރަން ކްރިސްޓޯފް ބޭނުންވާކަމާއި، ކްރިސްޓޯފް [illegible] [illegible] [illegible] ވާއިރަށް ބޯޓު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސައްކަތް ފަށާނެ ކްރިސްޓޯފް [illegible]. އަދި ބޯޓު ގަތުމަށް [illegible] ފައިސާ [illegible] ސިންގް [illegible] [illegible] ކްރިސްޓޯފް [illegible] ހުރިކަމާއި ފައިސާ 1 ޑިސެންބަރު 2014 ގެ ކުރިން ކްރިސްޓޯފް ދައްކާ [illegible] ކަމަށެވެ. އަދި ބޯޓުގެ މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުކުރުމުގެ މަސައްކަތް [illegible] އަވަސް [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

15.5. މި އީމެއިލްގެ އިތުރުން ދަށު ކޯޓަށް [illegible] އެހެން އީމެއިލް ތަކަކީ [illegible] ސިންގް އާއި ކްރިސްޓޯފް އާ ދެމެދު [illegible] އީމެއިލްތަކެކެވެ. އެ އީމެއިލް ތަކަކީ މި [illegible] [illegible] ފައިސާ [illegible] އީމެއިލްތަކެކެވެ.

15.6. އެއީ [illegible] އިން 2014 ނޮވެމްބަރު 20 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހދ. ހަނިމާދޫ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އެނގެއެވެ.[9] އަދި މި ރެޖިސްޓްރީ 25 އޮކްޓޫބަރު 2017 ތާރީޚުގައި ބޭންކުން ނަގާފައިވާކަން އެނގޭ ލިޔުން ދަށު ކޯޓުގެ ލިޔުންތަކުގައި ހިމެނެއެވެ.

15.7. ދުސްތޫރުގައި ހިމެނޭ އުޅަނދު ގަތުމަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ ތެރެއިން US$40,000.00 (ސާޅީސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ބެއަރފުޓް ނޫމަދީ ހޮޓެލްގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވާކަމަށް އަލަކާ ސިންގ ގެ ފަރާތުން ބަދަލުކޮށްފައިވެއެވެ. މި ފައިސާ ބެއަރފުޓް ނޫމަދީ ހޮޓެލްގެ ފަރާތުން ދެއްކި ކަމަށާއި ނަމަވެސް ފައިސާ ދައްކައިދީފައިވަނީ ބަރުތީލާގެ އުޅަނދަކަށް ކަމަށާއި އެކަން ޓްރާންސްފަރ ސްލިޕުތަކުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ތަފްސީލުން ބުނެވިފައިވާ އެނގޭކަމަށް ބަދަލުކުރި ނޫމަދީ ހޮޓެލް އިން ބަދަލުކޮށްފައިވެއެވެ. ބަދަލުވީ ފައިސާގެ 2 ސްލިޕުން[10] ބެލިއިރު އަންނަނިވި ތަފްސީލުތައް އެ ސްލިޕުތަކުގައި ހިމެނެއެވެ.

"Paid in by: BAREFOOT NOOMADI HOTEL PRIVATE LI, Male'

Beneficiary: ALAKA SINGH

Reason for Payment: PARTIAL PAYMENT FOR BARUTHEELA ON BEHALF OF IBRAHIM MOOSA

މި ސްލިޕުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ މި ފައިސާއަކީ "ބަރުތީލާ" އަށް އިބްރާހީމް މޫސާގެ ފަރާތުން ދައްކާ ފައިސާ ކަމަށެވެ.

15.8. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުރިއިރު، "ބަރުތީލާ" އުޅަނދަކީ ބެއަރފުޓް ނޫމަދީ ހޮޓެލް އިން ގަތް އުޅަނދެއްކަމަށް ހުރި އެއްވެސް ހެއްކެއް ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައި ނުވެއެވެ.

---

[9] ޑޮކިއުމަންޓް 1 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުން

[10] 21 އޮކްޓޫބަރު 2015 ގެ ސްލިޕް އަދި 10 ފެބްރުއަރީ 2016 ގެ ސްލިޕް

[illegible]

15.9. [illegible]

[illegible]?

16. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] މައްޗަށް ރައްދުކުރެވިދާނެ ދަޢުވާއެއް ކަމަށް ނުދެކެމެވެ. އަދި އެއްވެސް ހައިސިއްޔަތަކުން ކުންފުނި ސާބިތުކުރުމުގައި، ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރެއް ބައިވެރިވާ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތެއްގެ ސަބަބުން އެ ޑިރެކްޓަރު ހިމެނޭ ކުންފުނިން އެ މުޢާމަލާތަކަށް ޒިންމާވާންޖެހޭ އެއްވެސް ޤާނޫނީ އަސާސެއް ނެތެވެ.

17. ހަމައެއާއެކު ކުންފުންޏަކީ އެ ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންނާ ވަކިން އުފެދިފައިވާ ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއް ކަމުގައިވާހިނދު، އަދި މި ފައިސާއަކީ ކުންފުނިން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް ކަމަށް ސާބިތުވެފައިވާ ފައިސާ ކަމުގައި ނުވާއިރު، ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުން ޒިންމާކުރުވުމަށްޓަކައި އެ ޑިރެކްޓަރުންގެ މައްޗަށް މި ދަޢުވާ ރައްދުކުރެވޭނެ ޤާނޫނީ ސަބަބެއްވެސް އޮތް ކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ.

ދަށު ކޯޓުން މައްސަލައިގައި [illegible]؟

18. ކޯޓުން [illegible].[11]

[illegible]

---

[11] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/44 ޤަޟިއްޔާ

އަނެއް ފަރާތް ދައްކާ ވާހަކައަށް ޖަދަލުކުރުން، އަޑުއުފުލުމުގެ ފުރުޞަތު ދޭންވާނެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **އިސްމާޢީލް ސުޢޫދު ވ. ޔޫސުފް [illegible]** މައްސަލައިގައި[12] ބަޔާންކުރައްވާފައިވެއެވެ.

19. މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، ސިވިލް ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން ދައުވާކުރައްވާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަން އެނގެއެވެ. އަދި އެ ފައިސާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

20. ސިވިލް ކޯޓުން [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

21. އަދި ކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

22. "[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]

---

[12] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/44 ޤަޟިއްޔާ

ކްރިސްޓޯފް އެ ފައިސާ ދައްކަން ޖެހޭތޯ ނުވަތަ ނުޖެހޭތޯ އެ މައްސަލައިގެ ތެރޭގައި އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ވާހަކަ ދެކެވި ދިފާޢު ހުށަހެޅުމަށް އެކަށީގެންވާ ފުރުޞަތު ދެވިފައިވާކަން ނުފެންނާތީ، ކްރިސްޓޯފް [illegible] އެ ފައިސާއަށް ދިނުމަށްޖެހޭކަމަށް ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބިނާކޮށް ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

ނިންމަން ފެންނަގޮތް

23. މަތީގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެހެން ހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 4291/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ބާޠިލުކުރަންޖެހޭކަމަށް ދެކެމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދުގެ ރައުޔު:

24. ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔު:

25. ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަންދުކުރުން

26. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ޙުކުމް ކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރާ ތާރީޚުން

ފުރިހަމަ 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[13] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ސަޕޯޓިންގ ޑޮކިއުމަންޓްތަކުގެ ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަން ޙަވާލުކޮށްފައިވާތީ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ސަޕޯޓިންގ ޑޮކިއުމަންޓްތަކުގެ ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުމަށް ޙަވާލުކުރާ ތާރީޚުންނެވެ.[14] އެހެންނަމަވެސް ސަޕޯޓިންގ ޑޮކިއުމަންޓްތަކުގެ ކޮޕީ އަދި ބޮޑުކުރެވުނު އިސްތިއުނާފުގެ ހުށަހެޅުމާއެކުއެވެ.[15]

- **ނިންމުން:**

ދެންފަހު، އިސްތިއުނާފު ފޯރުކޮށްދީފައިވާ ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 4291/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން، މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ބާޠިލުކުރަނީ، މިގޮތުގެ މަތިން ނިންމާ ފައިސަލާކުރަމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ނިންމި ކޯޓު:

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން މަޒީދު ފަނޑިޔާރު ދިލްނާޒް ފަޟީލް

(ރިޔާސަތު)

---

[13] ޤަވާޢިދު ނަންބަރު 32/2021 (ސިވިލް އިޖުރާއަތުގެ ޤަވާޢިދު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[14] ޤަވާޢިދު ނަންބަރު 32/2021 (ސިވިލް އިޖުރާއަތުގެ ޤަވާޢިދު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

[15] ޤަވާޢިދު ނަންބަރު 32/2021 (ސިވިލް އިޖުރާއަތުގެ ޤަވާޢިދު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)